

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 szeptember 10. szombat,

VI. ÉVFOLYAM 211. SZÁM.

Éberséget és körültekintést!

A tervszerű gazdálkodás népi demokráciánk megerősödésének, fejlődésének alapja. Állami Tervünk az ország dolgozóinak felemelkedését szolgálja — az üzemekben, bányákban és intézményeknél kidolgozott munkatervük pedig az Állami Terv túlteljesítését. A dolgozó földművesek is tervszerű munkát kell végezzenek.

Mezőgazdasági vonatkozásai is vannak az Állami Tervnek. Mezőgazdaságunk korszerűsítését, gépesítését, a szántóterületek növelését, az állatállomány feljavítását, a földesúri rablógazdálkodás idején (kipusztított) erdők újrafásítását és számos egyéb megvalósítást irányoz elő. Természetesen, ezeket a munkákat csak tervszerűen lehet elvégezni. A tervszerűsítés pedig kitűnő szervezést, jól működő gépezetet igényel. Dolgozó földműveseink ennek a gépezetnek eleven alkatrészei. Cselekvő résztvevői az Állami Terv mezőgazdasági előirányzata megvalósításának és túlszárnyalásának.

Most készül az őszi vetési terv. Az országos tervet a minisztériumban szerkesztik meg, a megyei ideiglenes bizottságok területükre vonatkozó általános tervet készítenek, amit a helyi ideiglenes bizottságok állítanak össze részleteiben. De ezen túl, minden gazdaság vetési tervet készít, az képezi a községi terv alapját. Mindenkinek pontos és gondos munkát kell végeznie. Az esetleg elkövetett hiba a tervszerű gazdálkodás teljesítését akadályozhatja. Példa erre a bánffyuhnyadi járásban, a tavaszi vetési terv összeállítására folyamán történt hiányosság. Amikor, ez év tavaszán a járási mezőgazdasági kirendeltség — akkor még a mezőgazdasági kamarák állították össze a vetésterület nagyságát — elkészítette a vetési tervet, iródból állították össze. A mezőgazdasági kamara járási kirendeltségének közgei a régi, már helytelen adatokat tartalmazó telekkönyvi bejegyzésekre támaszkodtak. Másrészt, erőszakosan akarták növelni a vetésterület nagyságát. Megfelelektek arról, hogy a föld nem térsza, a nem lehet nyújtani. Így megtörtént az, hogy többek között Kalotaszentkirály község vetési tervét túlméretezték. Amikor gyakorlatban akarták alkalmazni a tervet, akkor derült ki: a község egész határa — legelőstől, erdőstől — nem olyan nagy, hogy fedezze a megállapított vetésterületet. És hasonló túlméretezés történt a mócsi járásban is.

Most a terv megszerkesztésének módjait kiküszöböljük az esztendő túlméretezések leheletességét. Azok állapítják meg és írják össze a vetésterületet, akik a legjobban ismerik a község határát. Az ideiglenes bizottság tagjai, akik a dolgozó nép sorából kerültek ki és tökéletes helyzetismerettel rendelkeznek.

Amikor az ideiglenes bizottságok elkészítik a községi tervet, pontosan győződjék meg a való helyzetről. Vizsgáljanak arra is, hogy a kulákok ne titkoljanak el semmit bevethető területeikből. Az ilyenmi gyákorlást volt a múltban, a

Megnyerjük a békéért és az életért folyó harcot!

A Béke Hívei Állandó Bizottságának kiáltványa a világ nepeire

PARIS. — (Agerpres.) A Béke Hívei Világkongresszusának Állandó Bizottsága az október 2-ai Nemzetközi Békenap megszerzésével kapcsolatban az alábbi kiáltványt adta ki:

A világ összes férfiai és női!

Miként 1914 augusztusában és 1939 szeptemberében, a világ béke veszélyben forog.

Ma, akárcsak akkor, a profitéhes és világuralomra törekvő emberek kicsiny csoportja atombombával fenyegetőzve, a népek közötti békés meg egyezést utjában áll. Aruló kormányokkal szövetségre, új katonai szövetséget szerveznek.

Az Atlanti-paktum ratifikálása, az az elhatározásuk, hogy újra hatalmat és fegyvert adnak a világ hőhérainak kezébe, Nyugat-németországban és Japánban az egykori támadókat támogatják, saját népeik legkiméletlenebb ellenségeit, pénzületi Caldarisznak a görög nép ellen folytatott harcát, gyarmati tüzfészeket szitnak és táplálnak — mindez együttvéve lerántja a leplet az ugynevezett „védelmi” paktum kétszínű aláról és bebizonyítja róluk, hogy vérszomjas kalandorok.

A katonai szerződészek és szüntelen háborus uszítások kezdeményezői már most nyomorba döntik országuk népet és újabb fegyverkezések terheivel sújtják őket.

A munkásoknak küzdeniük kell a bérek és a pénz vásárlóerejének állandó csökkentése ellen, ezenkívül még a munkanélküliség ijesztő réme is fenyegeti őket.

A parasztokat, kisiparosokat és kiskereskedőket egyre nagyobb adóterhekkel sanyargatják.

A háborúra vagyó kalandorok rendőrterrorra honosították meg, és lábbal tiporják a népek szabadságjogait. Fokozzák a kizsákmányolást és az elnyomást a gyarmati országokban.

Adhán reménykednek, hogy az emberiséget minden idők legvéresebb háborújába taszítják. De ma nem élünk 1914-ben, sem 1939-ben. A népeknek a fasizmus felett aratott győzelme következtében jelentősen megnövekedtek a béke erők. Ma, elég erősek ahhoz, hogy lesereljék az új háborus bűnösök mesterkedéseit.

Az emberiség életének és szabadságának megvédésével eltökélt

férjiai és nők száz, meg százmillió politikai hovatartozandóság, vallási, nemzeti, vagy faji különbség nélkül felsorakoztak a Béke Hívei Kongresszusának támogatására.

Az összes földrészekben elszórtan több mint 72 ország területén szervezik legyőzhetetlen tömbbé a béke híveinek erőt.

Több országban, így különösen Franciaországban és Olaszországban a háborus uszítók egyre erőszakosabb fellépése ellenére milliók aláírásával ellátott határozatokat hoztak a béke megvédése érdekében és hatalmas tömegtüntetéseket rendeztek.

A béke íróinak akciója nagymértékben hozzájárult a négy külügyminiszter értekezletének össze hívásához és az értekezleten elért eredményekhez.

De a háborúra uszítók terem tette helyzet még elszántabb és a béke hívei erői részéről még sebezhetőbb akciókat igényel.

Ezért a Béke Hívei Világkongresszusának Állandó Bizottsága elhatározta, hogy október 2-án megrendezi a béke harcának Nemzetközi Napját.

Október 2. jeladás a béke híveinek, hogy megerősítsék erőfeszítéseiket.

Október 2-án nemet mondunk a háborúnak. Világ férfiai és női, hatalmas világtüntetéssel bizonyítsuk be, a béke híveinek ellenállhatatlan erejét.

Utasítsuk vissza az egyre jobban ráknehezedő háborus költségek terheinek viselését.

Követeljük teljes határozottsággal, hogy vessenek véget a népek nemzeti függetlensége és szabadsága megsértésének.

Kétkezi munkások és értelmiségiek, különböző vallásfelekezetekhez tartozó és bármilyen politikai nézetet valló, bármilyen korú férfiak és nők, akiknek élete egyformán veszélyben forog, mert a bombák nem válogatják áldozataikat.

KENYSZERITSÜK KI A BÉKÉT!

Egyesült akciónk legyőzhetetlené tessék bennünket.

Megnyerjük a békéért és az életért folyó harcot.

A BÉKE HÍVEI VILÁGKONGRESSZUSÁNAK ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGA.

Egymillió ember tüntetett Párisban a béke mellett

PARIS. — (Agerpres.) Több mint egymillió ember vett részt a Francia Kommunista Párt hivatalos lapja, a „L'Humanité” hagyományos ünnepségén, melyet a vincennesi erdőben tartottak meg. Az ünnepség a francia dolgozók hatalmas béketüntetésére volt.

Marcell Cachin, a „L'Humanité” főszerkesztője beszédében hangsúlyozta, hogy a „L'Humanité” az egyetlen francia lap, amely a nép érdekeit védi, az egyetlen szabad és független sajtószerv.

A nemzetközi békemozgalommal kapcsolatban Cachin a többi között ezeket mondta:

— Bizonyosok vagyunk abban, hogy a rossz erők ellen felkelő népi erők legyőzhetetlenek. A francia nép továbbra is követeli a vietnami demokratikus erők elleni háború megszüntetését.

— Négy évvel Hitler leverése után nem lehet azt követelni a francia néptől, hogy vegyen részt a Szovjetunió elleni háborús koalícióban, mikor a Szovjetunió mérhetetlen áldozata mentette meg a világot. A fran-

cia nép túlnyomó többsége felháborodik az ilyen szörnyű mesterkedéseken. A Szovjetunió megállapította a tartós és igazságos béke feltételeit. A Szovjetunió javasolja a fegyverkezések korlátozását és az atombomba

használatának eltöltését. Válasszul az imperialisták fokozták rosszakaratú provokációkat és háborus előkészületeiket — mondotta.

— Mi, mindannyian, akik itt a vincennesi erdőben összegyül-

tünk, ezt feleljük a háborus uszítóknak:

— A francia nép sohasem fog harcolni a Szovjetunió ellen!

A jelenlévő hatalmas tömeg nagy lelkesedéssel fogadta Marcel Cachin szavait.

Bulganin marsall, miniszterelnökhelyettes vezetésével szovjet küldöttség érkezett Bulgáriába a nemzeti ünnepre

SZÓFIA. — (Agerpres.) A bulgáriai nemzeti ünnepségekre N. A. Bulganin marsall, a Szovjetunió minisztertanácsa alelnökének vezetésével szovjet küldöttség érkezett Szófiába.

Bulganin marsallt és kíséretét a Bolgár Népköztársaság kormányának tagjai, tábormegparancsnokai, valamint a politikai szervezetek küldöttségei fogadták.

Az Agerpres egy másik szófiai jelentése szerint a szeptember 9-i bulgáriai nemzeti ünnepre ország-szerinti hatalmas arányú előkészületeket tettek. Szófia ünnepi külsőt öltött magára. A középületeket, az üzemeket és gyárakat, valamint a házakat felfestették virágfűzárkokkal és a Bolgár Kommunista Párt Központi Vezetőségét, vala-

mint a Hazafias Frontot éltető jel-szavakkal díszítették fel.

A MILÁNÓI DOLGOZÓK VISSZAVERTÉK A RENDŐRSÉG TÁMADÁSÁT

MILÁNÓ. — (Agerpres.) A milánói rendőrség sorlőzet adott le a tömeges munkáselbocsátások ellen tüntető Breda-üzem munkásaira.

A felvonulók a Sesto-San Giovanni külvárosból a város központjára fel tartottak, amikor a rendőrök megtámadták őket. A munkások a támadást visszaverték. A támadás következtében tizenkétten súlyosan és tizenkétben könnyebben megsebesültek.

Az Agerpres római jelentése szerint az olasz vasúti munkások sztrájkja tovább tart. Mint isme-

retes, az olasz vasúti munkások két héttel ezelőtt jogalkövetelése érdekében sztrájkba léptek.

CONNALLY AMERIKAI SZENÁTOR SÜLYOS LELEPLEZÉSEI CSANG-KAJ-SEK-RŐL

WASHINGTON. — (Agerpres.) Az Egyesült Államok szenátusának tegnapi ülésén a Kuomintangnak nyújtott katonai segítséggel kapcsolatos vita során Tom Connally szenátor a leghatározottabban szembefordult azokkal, akik Csang-Kaj-Sek részére katonai segítséget akarnak kezdeményezni.

Connally szenátor Csang-Kaj-Sekkel kapcsolatban szösz szerint a következőket mondotta:

Csang-Kaj-Sek elárulta a népet és 138 millió dollárral megszokott.

telekkönyvek túlnyomórészt helytelen adatokat tartalmaznak. A földesúri kormányok idején mit sem törődtek a szegény- és középparasztok hirtokviszonyaival. Helyesebben, törődtek, de csak akkor, amikor a dolgozó földművesek jogainak megsorbításáról volt szó. 1938-ban megkezdtek a telekkönyvek

kilgazítását, de hamarosan abba is hagyták a munkát: túl nehéznek bizonyult számukra a feladat. Most folyik ez a munka. Az összeküszált telekkönyvek a hirtokviszonyok tisztázására azonban rengeteg időt vesz igénybe, így még nem lehet a telekkönyvekre támaszkodni. Ezt parazse kihasználják a fe-

lusi kizsákmányolók. Hogy megkárosítsák a dolgozókat, valótlan adatokat jelentenek be, letagadják az adóterületeik egy részét. Az elmúlt őszi és a tavaszi folyamán több példa volt erre. Az ideiglenes bizottságok összetétele — osztályharcos dolgozó földművesek az ideiglenes

bizottságok tagjai — biztosítja a szükséges éberséget. Az éberség mellett nagy körültekintéssel kell összeállítani az ideiglenes bizottságok a vetési tervet, hiba nélkül, hogy ezen keresztül biztosítsák a tervszerű munka jó menését.

SZEKELY GYÖRGY

Komolyan kell venni a gyermekirodalom ügyét

A „Scanteia” szeptember 8-i számában „Több figyelmet a gyermekek számára írt kiadványoknak” címmel nagy cikket közöl a gyermekirodalom és a gyermekfolyóiratok problémájáról. Az a tény, hogy a Román Munkáspárt központi napilapja komoly figyelmet szentel a gyermekirodalom kérdésének fontos és tanulságos jelenséget. Ha az események rohanásában, az országépítés lázas munkájában, a szocializmus megvalósításának mai szakaszában a Munkáspárt ennyi figyelmet szentel a kérdésnek, akkor bizonyos, hogy a kérdés súlyos és nagyjelentőségű, amelyet nem szabad mellékesen felfogni, Sajnos — mint ahogy ezt a „Scanteia” is leszögezi — főleg azok körében nyilvánul meg közönyös és bizonyos lenézés a gyermekirodalommal szemben, akiknek éppen egyik főfeladatuk volna az új iskola mellett új irodalmat alkotni a gyermekek számára.

Íróink legtöbbje — írja a RMP központi napilapja — a gyermekek számára való alkotást nevük és képességeik lealacsonyításának tartják. Íróink — közöttük sok fiatal is — több esetben ha verset vagy mesét írnak a gyermekeknek valamelyik ifjúsági folyóiratban, megtagadják nevük aláírását és álneveket használnak. Ez a magatartás rendkívül egészségtelen. E helytelen felfogás ellen a Romániai Írók Szövetsége sem harcolt eddig kellő erővel. Nagy hiba, hogy hiányzik a kritikusok segítsége. A gyermekek számára írt könyvekről keveset, folyóirataikról alig írnak.

A „Scanteia” nagyjelentőségű cikke elemzi a gyermekirodalom fontosságát. Összehasonlíja a polgári világ gyermekirodalmát a Szovjetunió gyermekirodalmával. Míg a tőkés világban a munkásság ellenségei a gyermekekből valók és sötétagyú tömegek akartak nevelni butító mesékkel, hogy később könnyen ágyútöltelékek használják őket imperialista háborúikban, addig a munkás-

osztály egészen más magatartást tanusít a gyermekekkel szemben. A szocializmus s a kommunizmus építői tudják, hogy a gyermekekből a jövő alkotó, öntudatos erős és tanult dolgozóit kell nevelni.

Nálunk — a Bolsevik Párt példája nyomán — a Munkáspárt különös figyelmet szentel a gyermekeknek. Megteremtette a pionirmozgalmat, ezer és ezer bölcsődét, napközi otthont és óvodát nyitott és kitarta az iskolák kapuit azok számára, akik előtt ezek a kapuk eddig zárva voltak: a munkások és parasztek gyermekeinek. A gyermekek számára írt kiadványok száma megnövekedett, az ifjúsági könyvek száma megsokszorozódott. A gyermeklapok példányszáma igen nagy: (A „Licurici” és a „Pogonici” című gyermeklapoké például 130 ezer hetenként.) A fenti két gyermeklapon kívül nemrég jelent meg a Pionir az I.M.Sz. gyermekek számára szerkesztett lapja is.

A „Scanteia” elismeréssel ír a „Pionir” munkájáról. Első ízben történik — említi meg — hogy egy gyermeklapnak propaganda, szervező és agitatori

feladat jut. A lap ezt a feladatot be is tölti. Sikerral nevele a gyermeket, sőt a szülőt is, hozzájárul az új generáció neveléséhez és formálásához a holnap emberének kialakításához, aki megszabadul a rohadt polgári maradványoktól.

Ezután a RMP központi lapja az építő kritika szellemében bírál. Megállapítja, hogy a gyermeklapokban megjelent cikkek és mesék stílusa gyakran sok kívánnivalót hagy hátra. Felületes riporterstílusban írják íróink ezeket a műveiket, ahelyett, hogy tanulnának a szovjet példából, ahol a gyermekirodalom művelőivel szemben a legnagyobb igényekkel lépnek fel s ahol az írók ezeket az igényeket teljesen be is váltják. A szovjet írók nem szégyelik a gyermekek számára való irodalmi munkát. A lenini-sztálini Komszomol ifjúsága magas színvonalú gyermeklapokat ad ki. A gyermekek számára a legnagyobb írók dolgoznak, kik közül a Scanteia példaként Marsuk, Katajev, Szmirnova, Kaverin és Kozsevnikov neveit idézi. De jellemző, hogy a moszkvai „Pionerszkaja Pravda” című gyermeklap-

ban olyan neveket találunk, mint Vorosilov marsall, Zsdánov, Liszenko és Mereszjev Alexej, a Szovjetunió hőse.

Keményen bírálja a Scanteia a román gyermeklapok illusztrációit is. Jó rajzoló-kollektívák megteremtését sürgeti és megemlíti, hogy a szovjet gyermeklapokban a leghíresebb rajzoló és festőművészek dolgoznak.

A „Scanteia” fontos és jelentős cikkével szinte párhuzamosan jelent meg az „Utunk”-ban is „Meseirodalmunk és íróink feladata” címmel érdekes tanulmány. Ez az írás az Állami Kiadó magyar nyelvű gyermekkiadványairól számol be tárgyilagosan és az építő kritika hangján. Külön magyar gyermeklap munkájáról nem számolhat be az „Utunk”, mert ilyen lap egyelőre az országban nincs. Remélhető, hogy a pionirmozgalmak kiszélesedésével és fejlődésével egy ilyen lap megteremtésének is eljön az ideje, mert magyar gyermektömegek számára egyelőre csak a „Dolgozó Nő” havonta egyszer megjelenő gyermekmelléklete, a Kis Pajtás áll rendelkezésre. E gyermekek által szerkesztett

kis újság nagy példányszám és sikere igazolja, mennyire szükségessé vált egy, legalább kéthetenként egyszer megjelenő magyar nyelvű gyermeklap kiadása.

A „Scanteia” megállapításai magyar vonatkozásban is helytállóak. Jellemző, hogy az Író Szövetség tavalyi háromnapos kolozsvári konferenciáján a felhatalmazott tömegében mindössze két felszólalás hangzott el a gyermek- és ifjúsági irodalom kérdéseiről. Az Írószövetség kolozsvári fiókja megalapította ugyan gyermekirodalmi tagozatát, de ez a tagozat az első összehívott munkakülésen — mindössze három taggal képviselte magát. Íróink — kivéve néhány nevet — jóformán teljesen közömbösen állanak a gyermekirodalom kérdéseivel szemben. Remélhető azonban, hogy mivel a Román Munkáspárt ilyen rendkívüli fontosságot tulajdonít e kérdésnek, rövidesen lesz magyar gyermeklap, mely felé majd megindul a jó irodalmi színvonalú, újszerű írások áradata, hogy hozzájáruljon — mint a „Scanteia” írja — egy új gyermekirodalom megteremtéséhez, melyet millió és millió fiatal olvas, akik a jövőben azokban a gyárakban dolgoznak, melyeket ma építünk, azokat a hajókat vezetik melyek a most alkotott Duna-Fekete-tengeri csatornán horgolnak, s akik a Szocializmus és Kommunizmus további építői és harcosai lesznek. M. I.

Julius Fucsik kemény kézzel szorítása

(Kivégeztetésének hatodik évfordulójára)

Hat évvel ezelőtt, 1943 szeptember 8-án végeztette ki a német fasiszta bíróság a kiváló csehszlovák író és kritikus, a Rudé Pravo és a Dvornik szerkesztőjét, Julius Fucsikot.

Fucsik az illegális Kommunista Párt egyik legjobb és legnemezebb harcosa volt. Mint a Párt Központi Vezetőségének tagja, féltelmet és megtorpanást nem ismerve küzdött a munkásosztály felszabadításáért s harcolt minden erejéből a fasiszta megszállók ellen.

1941 februárjában a Gestaponak sikerült letartóztatnia a

Csehszlovák Kommunista Párt egész Központi Bizottságát, s a minden eshetőségre felkészülve összeállított helyettes bizottságot is. A hírredt fasiszta rendőrség már régen előkészítette ezt, s véghezvitelét akkor tartotta szükségesnek, amikor a Szovjetunió elleni támadásra készült. A csapás nagy volt, de megsemmisíteni nem tudta a Pártot, illegális lapok és röpiratok jelentek meg azután is állandóan s a partizán módszerekkel folyó harc néhány hónapja után, szeptemberben újabb erősen állott az újjászervezett Párt.

A harc kérelhetetlen volt s a résztvevő csehszlovák hazafiak tisztában voltak vele, hogy életük hajszalon függ. A legjobb harcosok számai és erei dőltek ki a sorból, de helyüket mások foglalták el s a küzdelem folyt tovább, az ellenség vérszomjas dühe, barbár kíndeszakozói s tömeges kivégezések ellenére is. — A folyóvizet kimérni nem lehet, mert újabb hullámok jönnek állandóan, kiadhatatlanul. A forrást sem lehet eldugni. Kétör másból, más forrásokkal egysül s feltartóztathatatlanul folytatja útját a tengerig.

Ennek az életre-halálra menő küzdelemnek volt élharcosa Fucsik. Az újjászerveződött Kommunista Párt munkája nyomán a lapok és röpiratok ezreiből tájékozódtak a tényleges hadihelyzet felől s kaptak erőt és utmutatást nemcsak a Párt tagjai, hanem a pártontkivüliek is. A harc szervezetté vált, munkások tömegei sztrájkoltak s gyárakban, egyre nagyobb számban kapcsolódtak be a munkába az értelmiségiek — írók, orvosok — s az ellenség mindenütt szembetalálta magát a nép ellenállásával. Fucsikot 1942 április 24-én tartóztatták le a Gestapo. Első kihallgatásáról s az azt követőről többek között ezeket írja „Riport az akasztófa alól” című könyvében:

„Az első botlítás; a második; a harmadik. Számoljam? Ezt a statisztikát, fin, soha többé, senkinek nem mutathatod be... — Neved? Beszélj! Lakás-ciméd? Beszélj! Kivel érintkezél? Beszélj! Konspiratív lakásaitok merra vannak? Beszélj! Beszélj! Beszélj! Különbösen agyonverültek!... Ki a tagja még a Központi Bizottságnak? Hol vannak a titkos leadók? Hol a nyomdák? Beszélj! Beszélj! És Fucsik nem beszélt. ... „Elővezetik a feleségemet. — Ismeri ezt a férfit? Lenyelem a vért, hogy ne lássa... ez nyilván hiábavaló, hiszen arcom minden részéből, minden újjam hegyéből csepeg. — Ismeri? — Nem ismerem. — Ki tudta mondani, s egyetlen szemrehányással sem árulta el, milyen hatalmas dolgot, el át.”

Összetörve, évi halottként vitték cellájába. Hogy szinte másfél évig még életben hagyták, annak az a magyará-

zata, hogy értékes adatok voltak a birtokában. A legdurvább erőszaktól a „barátságos” rábeszélésig mindent felhasználáltak ennek megszerzésére, de haszta- lant. Mi adhatott ilyen erőt neki?

— „Hisz-e még vajjon — kérde a rendőrfőnök németül, a hosszú biztos tolmácsolásával. — Hisz-e még vajjon Oroszország győzelmében?”

— Minden bizonyonnyal. Nem lehet más a vége.”

A szervezkedést a börtönben sem tudták megakadályozni. A legszigorúbb ellenőrzés mellett is kialakult a kommunista foglyok között a kapcsolat. Egy mozdulatból, egy szemvilanásból megértették egymást. S akad- tak olyan harcosok is, akik SS. egyenruhába öltöztek a cél érdekében s mint fegyőrök segítettek a foglyoknak. Egy ilyen bátor hazafi segítségével jutott Fucsik papírhoz s ceruzához s készíthette el feljegyzéseit, melyeket később a felesége gyűjtötte össze s adott ki, s melyek nálunk is megjelentek „Riport az akasztófa alól” címen. Ez a könyv egy olyan embert tár elénk, aki a legszörnyűbb kínszörnyűségek között sem ingott meg egy pillanatra sem, aki össze- tört testtel is épen őrizte meg a győzelembe vetett hitet, s aki miközben óráról-óra várta a halált, így fejezte be végrende- letét:

... A szövetségnek, akik túllélik ezt az utolsó csatát és helyünkre lépnek, gondolatban kemény kézzel szorítást küldök... — Még egyszer ismétlem: az éremért állunk, azért indultunk csatába, érte halunk meg. Ezért szomorúság sohase fűződjék ne- vünkhöz.”

Fucsiknak a börtön falai közt írt munkája mindenki számára tartalmaz valami. Kiáltó vándor az ember- milliók quillósai számára; fi- gyelemre méltó és emlékeztető az ingadozó részére; példát mutat s elszántágot kölcsönöz a szabadságért, a jobbléért, a bé- lebbért küzdő millióknak. Összegyűjtött politikai cikkei a Szovjetunió iránti riportjai, irodalmi munkásságát tartal- mazó cikkei hatalmas népszor- rúlságnak örvendenek, s rajtuk keresztül a Fucsik azokban, „akik túllélik a csatát” s akik mindenkori, minden csatájukat túl fogják élni s meg fogják nyerni. (O. I.).

VÉNASSZONYOK NYARA...

Puha, simogató napfény ömlik el az aranyló tarlok fölött. Az áttett és szinte kézzel fogható ragyogás a szeptember ajándéka. Fényből hiányzik már az augusztus izása, szinte bántó lobogása s a Nap kohójának forraló tüze. A reggelek párás köd- képei között már Csajkovszkij Őszi dalát véled hallani, amint az ökönyfű finom anten- náit szinte öntik magukból a fázós, könnyen borzongató muzsikát.

Didérgő kezünket sze- retnénk ilyenkor a park vörös szalviának láng- ja fölé tartani, hogy kissé felmelegedjenek bíbor parázsán. Vénasszonyok nyara van... Az erdőn és a mezőn még egyszer föl- zendül a tücskök finom muzsikája, de fent a felhők messzi országút- ján már darvak ékes menetszázada suhan a Dél pálmái felé...

Az Ősz útjai előtt csodálkozva áll meg a hőmérővel és légsúly- mérővel felfegyverezett tudós is. Vajjon mi is a nyíftja annak, hogy az augusztusi hűvös hetek után még egyszer feltá- mad a nyár s egy-két

hétre szinte elfeledtetni látszik velünk az idő kerekének forgását.

Európa és Észak-Ame- rika éghajlatának évről- évre szabályszerűen megismétlődő jelensége a „Vénasszonyok nyara”. A messi Sziklás hegység füves pusztáin, gyermekkorunk olvas- mányainak legendás hő- sei, a fehér elnyomók ellen küzdő indiánok ezeket a derűs és meleg őszi napokat használták fel arra, hogy téli pihe- nőjük előtt még egyszer kiássák a szabadság csat- tárdáját s megkísérel- jék lerázni magukról a sápadtarcúak igazját. A szép őszi napoktól ret- tegő telepések adták azután a Vénasszonyok nyarának kanadai elne- vezését az „Indian nyár” nevet, mely az utolsó mohikánok szemel előtt is aranyba mártotta az ághégyeket s terrakotta szőnyegterített az erdők csupasz oszlop- rai alá. Hozzánk szept- ember második felében, olykor október elején közzömben be a Vénasszo- nyok nyara, Francor- szágha már csak novem- berben érkezik meg s itt „Márton nyarának” hív- ja a nép.

Az érdekes természeti jelenség mögött Földünk éghajlatának egyik igen különös titka lappang. Hogy ezt megérthessük, tudnunk kell azt, hogy nagy általánosságban minél északabbra hala- dunk a Föld felületén — azaz minél magasabb szélességekre értünk, annál inkább csökken a hőmérséklet, annál in- kább hűvös valahol az éghajlat. Ezt a könnyen érthető és természetes szabályt azonban so- rán más jelenség teszi bo- nyolulttá. Így többek között megfigyelhetjük, hogy nyáron a száraz- föld hirtelen és nagy- mértékben felmelegszik. A felmelegedett föld át- adja melegét a felette lévő légtömegeknek, azok könnyen lesznek és felmelegednek, he- lyükbe pedig a tengerek és óceánok hűvös párás levegő tömegei áramla- nak. Európa éghajlatá- ban is bekövetkezik ez a jelenség, melyet nálunk a nép Medárd napi eső- tengeri légtömegek nyar- uk hőmérsékletét te- hát jóval alacsonyabba teszik, mint annak sza- bóly szerint lennie kel- lene. Amikor azután

ősze fordulva az idő a szárazföld erős feleme- legedése is megszűnik, alább hagy a levegőtö- megek előbb említett ki- cserélődése is. Ilyenkor aztán ismét a földrajzi szélességnek megfelelő melegebb éghajlat jut szóhoz, igaz ugyan, hogy csak néhány hétre, mert a közeledő tél csakha- mar véget vet „pünkös- di” királyságának.

Gazdasági életünkben is nagy szerepet játszik a Vénasszonyok nyara. A gyümölcsök érlelé- sében, ezidén pedig a megkészt paradicsom pirosdásában is döntő szerepe van a párhetes napsütésnek, hogy a kukoricáról és a kiser- leti nyapotöltetvények- ről ne is beszéljünk.

Azán pedig olvass — ha azt hiszed, hogy a kilobbanó verőfény az októbervég sarába ful- lad, vedd kezébe a szőlőfűrtök hamvas ge- rzedjét, izeld a hűsös körték illatos zamatát s bennük meg fogod ta- lálni az éltető napsugár csodás átalakulását, ti- tuluszatos színeváltozást. Mert semmi sem vész el, csak átalakul... —.

Szerkesztőség: Horea-út 6. II. emelet.

Kiszámlázott: Szabadság-tér, 31. Telefon: 10-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Befizetés: a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetés: díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623.

A VILÁGOSSÁG

szerkesztősége átköltözött

Uj címe:

Kolozsvár, Horea-út 6,

II. emelet

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZER-TARAK:

SZEPTEMBER 9-ÉN, PÉNTEKEN

2 számú állami gyógyszer-tár (volt Apostol) Dózsa György-utca 37 szám, 5. számú állami gyógyszer-tár (volt Kohn dr.) Szabadság-tér 10 szám, 11. számú állami gyógyszer-tár (volt László) Heltai-utca 3 sz. (Tanítók Háza mögött). 13. számú állami gyógyszer-tár (volt Holicska) Mócsok-útja 42 szám.

TIZEZER VASUTI MUNKAST bocsátanak el Nyugatnémetország angol és amerikai övezetében. Az elbocsátásokat „takarékossági” okokkal magyarázzák.

ÉRDEKES TALÁLmányt JELENTETT be Mojmir Panlat cseh halász, aki olyan készüléket szerkesztett, amely megakadályozza a víz befagyását a halastavak lefolyója körül. Az új találmány egész éven át lehetővé teszi a halászatot.

AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB KENDERGYÁRÁT építik fel a régi nagylaki kendergyár helyén. Korszerűen berendezett, többszáz munkást foglalkoztató üzem, raktárakat, hivatali helyiségeket, étkezdét és villanytelepet emelnek a régi épület helyére. Az üzem szeptember 25-én már megkezdte a termelést, amely nagy segítséget nyújt majd a környékbeli földműveseknek.

A **KENYÉRJEGYET** klinikai vagy kórházi beutalás esetén a jelentkezés alkalmával a beteg köteles leadni — az egészségügyi minisztérium rendelete értelmében. A rendelet alól mentesülnek a tüdőbetegségek, a milícia tagjai, valamint azok, akik nem rendelkeznek élelmiszerjeggyel.

ÁTTÉR A NAGYÜZEMI TERMELÉSRE a nagyszalontai Volga cipőüzem. Az üzemben az újonnan kinevezett igazgató az eddigi kisipari termelést a szalagrendszer bevezetésével nagyüzemi termelésre változtatja.

Időjárás:

A hűvös légtömegek több oldalról is elárasztották a szárazföldet. Nyugat felől záporosok kísérletében óceáni levegő tört be az Alpok vidékére. Ichülést okozva, míg a Szovjetunióban napok óta uralkodó sarkvidéki légtömegek csillártökhöz élénkebb északkeleti széllel beszivárogtak a Kárpátmedencébe és Erdélybe, de esőt csak hazánk keleti és déli részén okoztak. Kolozsváron délelőtt 21 fok, este 9-kor 11 fok volt, a léghőmérséklet 766 mm., emelkedő irányban.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT DÉLIG: Mészkelt északkeleti, északi szél, változó felhőzet, a hegyvidéken lehet kisebb záporos. A hőmérséklet még tovább csökken. Erős éjszakai lehűlés.

ELŐFIZETŐINK FIGYEL-MÉBE!

Felkérjük előfizetőinket, hogy a hátralekötött, valamint a szeptemberi előfizetési díjat a megküldött csekkleptonnál előbb befizetni sziveskedjenek.

KORSZERŰ OKÓRHIZLALDA épül Marosvásárhelyen a „Bernáth Andor” cukorgyár mellett. Az öt hatalmas, korszerű istálló mintegy 37 hektár területet foglal el és 1500 ökröt képes befogadni, amelyeket a cukorgyártás megmaradt termékeivel, kilugozott szelettel és melással hizlalnak majd. Az istállókat szovjet mintára villanyvilágítással, betonjászlakkal, önműködő itatókkal, tölgyfa hídlással, levezető szennyvízcsatornákkal és tökéletes szellőztetővel rendezik be.

AZ ORSZÁGOS SAKKBAJNOKSÁGOK egyéni döntőjét szeptemberben tartják meg Bukarestben. Az elmúlt hetekben megrendezett középdöntők után a temesvári csoportból Palterer, Seimann, Alexandrescu, Stepan, a nagyváradai csoportból Karácsonyi, Szabó, Sajovics és Rajna, a bukaresti két csoportból dr. Troianescu, Ciobanu, Flondor, Costea, Radulescu és Reicher kerültek a döntőbe. Az országos bajnokságok döntőjébe, a fenti versenyzőkön kívül, még meghívták Erdélyi, Toma Popa és Halic Iván mestereket is.

TÖMEGTÜNTETÉST RENDEZTEK a napokban a mezőgazdasági munkások Kalkuttában. A tüntetők nagyobb polgári szabadságot, a munkabérek felemelését, a mezőgazdasági reformok végrehajtását, valamint a politikai foglyok szabadonbocsátását követelték.

MELLENYZSEBBEN HORDOZHATÓ kiváló teljesítményű hegesztőberendezést hoztak forgalomba a Szovjetunióban. Az új készüléknek könnyű kezelhetősége mellett nagy előnye, hogy 110 voltos, közönséges világítási árammal is működik.

A KOLozSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Nyári szünet, nincs előadás.

MAXIM GORKIJ: Krisztina főhadnagy. Kezdet: 5.30, 7.30 és 9.30 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: „Kis iskolásleány” Búbajos szovjet gyermekfilm. Előadások 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

POPULAR: Krisztina főhadnagy. Kezdet: 5, 7 és 9 órakor.

UJ IDŐK: Szovjet híradó. — Fialtal tehetségek. 2 felvonás. — Szovjet Kirgizia. 6 felvonás. — Magyar feliratokkal. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matinó.

URANIA: Razzia. Előadások kezdet: 5, 7 és 9 órakor.

VOROS CSILLAG MOZGÓ: Nyári szünet, nincs előadás.

A „Scanteia Nap”-ot megünneplik Kolozsvár sportolói is

KOLOZSVAR. — A „Scanteia Nap”-ra sportolónk is lelkes örömmel készülődnek. Szeptember 25-én a megyei Testnevelési és Sportbizottság (TSB) az összes szakszervezeti sportegyesületekkel együttműködésben nagy sportmüsort állított össze, melyen Kolozsvár legjobb sportolói vesznek részt. Így például a Herbák János-művek összes sportszakosztályai teljes számban felvonulnak a Scanteia-napon. Az egyes szakosztályok egyébként meghívást kaptak erre a napra Bukarestből és Nagyváradról is. A bőrgyáriak kitűnő női tornászcsapata, mely legutóbb a főiskolai világbajnokságokon is nagy sikerrel szerepelt, a fővárosba, ökölvívó, birkozó és női-férfi kosarazói pedig Nagyváradra látogatnak el.

A Dermata sportolói kivül nagyszámban vonulnak fel a Scanteia sportnapján a CFR, KESE, Vasas, Hadsereg, KKA-SE, Dinamo, Irisz, Textila, Sanitas, Victoria, Dohánygyár, Vegyes Szakszervezet, Élelmiszek, RATA, továbbá az összes kolozsvári szakszervezeti sportegyesületeken kívül az egeresi Minerul, a szászsfenesi Hadsereg, Kisbács, Szamosfalva, és a Kolozs

KAPÁSBÓL...

CFR—Hadsereg ökölvívó mérkőzés lesz vasárnap délelőtt 10 órakor a CFR Szakszervezet Horea-út 19. alatti helyiségében.

Bralla és Galac között 25 kilométeres távon vasárnap rendezik meg a folyami úszóbajnokságokat. Kolozsvárról a KESE Uleu, Brânzas, Vargolici, Ardelean, a Vasas Jordáky, Aranyossy, Sarkady és Barra nevezését küldte el a versenyre. Az úszók pénteken reggel repülőgéppel utaztak el Bukarestbe és onnan vonaton mennek Brailába.

A **VASAS SZAKSZERVEZET** sakkosztálya a Március 6-utca 34. szám alatti helyiségében megkezdte háziversenyét. A vezetőség felhívja a tagok figyelmét a versenyen való részvételre.

A **KKASE HÉT SZAKOSZTÁLYA** 85 tagú gárdával szombaton és vasárnap Marosvásárhelyen szerepel az ottani kereskedelmi és szövetkezeti alkalmazottak szakszervezet ellen.

SZOMBATON ES VASÁRNAP rendezik meg a RNK nemzetközi atlétikai bajnokságait Bukarestben, melyen a legjobb magyar, cseh, lengyel és román versenyzők vesznek részt. Gyarmati Olga, Németh Imre, Zatópek stb. az indulók között.

UJABB CSUCS A DERMATA ÚSZÓVERSENYÉN

KOLOZSVAR — A Dermata szerdai úszóversenyének eredményei:

50 m. gyermek hát: 1. Szabó Sándor (Dermata) 56.8 mp. 50 m. ifjúsági gyors: 1. Szabó II. (Dermata) 32.9 mp. 100 m. ifjúsági gyors: 1. Russu Gavril (Dermata) 1:13.4 perc. 50 m. gyermek gyors: 1. Sojka (Dermata) 41.2 mp. 400 m. ifjúsági gyors: 1. Uleu III. (KESE) 6:15.5 p. 500 m. ifjúsági mell: 1. Páll Gyula (Dermata) 9:01.8 p. Országos ifjúsági csúcs!

megyéhez tartozó összes községek sportolói.

A megyei TSB készülve a „Scanteia” sportnapjára, szeptember 12-én, hétfőn délután 6 órakor a Jókai-utca 2. szám alatti helyiségében rendkívüli ülést tart. Ezen az ülésen az összes kerületek titkáiraival és technikai felelőseivel tartja a TSB értekezletét, amelyen sor kerül a műsor összeállítására is. Ugyancsak ezen az ülésen dolgozzák fel a jelvénytulajdonosok versenyek beosztását is.

A kerületi labdarugóbajnoki mérkőzések bíróküldései

KOLOZSVAR. — A Labdarugó Kerület játékvezető testülete az őszi kupamérkőzések első és második fordulójára a következő játékvezetőket küldte ki:

Vasárnap délelőtt 11 órakor az élsportban: Dinamo—KKASE városi kispálya Bindás (Mann és Érsek). Irisz—Textila a Dermata-pályán Bulik (Bere és Ciurus). Hadsereg—Vasas Szamosfalván Constantinescu (Serban). Délután 1 órakor az A-csoportban AS Szamosfalva—Dermata II. Szamosfalván, Copil (Farkas). Vegyes Szakszervezet—Dohánygyár a városi kispályán Czinczár (Serban és Chintean). Victoria—Vasas II, a stadionban Kiss (Rusz és Oniga). Délután 3 órakor a B-csoportban: Minerul—Hadsereg Szászsfenes, Egeresen Polareczki. KESE II.—Süketné mák a városi kispályán Tóth (Pócsai és Adorján). AS Kisbács—CFR II. Kisbácsban Gáll János.

Szeptember 14-én délután fél 5 órakor az élsportban Irisz—Dinamo a stadionban György

Gogu Viziru, a magyar nemzetközi teniszbajnokságok elődöntőjében

BUDAPEST. — A magyar nemzetközi teniszbajnokságok legutolsó eredményei a következők:

Férfi egyes: Skonecki (lengyel)—Milassin (magyar) 6:0, 6:1, 6:2. Gogu Viziru (RNK)—Szentpéteri (magyar) 7:5, 9:7, 6:1. Krajcsik (cseh)—Caralulis (RNK) 5:7, 9:7, 6:2, 6:0. Asbóth (magyar)—Piantek (lengyel) 6:3, 6:1, 6:0. A győztesek, köztük G. Viziru, az elődöntőbe jutottak.

Az országos teniszbajnokságok eredményei

BUKAREST — A RNK nemzetközi teniszbajnokságának legújabb eredményei a következők:

Férfi egyes, nemzetközi csoport: Badin—Grünwald 6:4, 9:7, 6:0. Marin Viziru—Schmidt 6:1, 7:5, 6:3.

Férfi egyes II. osztály: Teodorescu—Bekó 7:9, 8:6, 7:5. Zacopecanu—Rákosi 6:2, 6:2. Ujfalvy—Granescu 6:4, 6:3. Nagy József—Negulescu 6:1, 2:6, 6:0.

Férfi páros I. osztály: Badin, Viziru—Aldea, Anghelescu 6:1, 3:6, 6:3, 5:7, 6:2. Schmidt, Pusztay—Tanasescu, Pacuraru 6:2, 6:3 w. o.

Férfi páros II. osztály: Radó, Bekó—Golea, Suvaleca 6:4, 6:2. Kreisber, Teodorescu—Páll, Fröhlich 6:3, 6:4. Willer, Löwinger—Aszódy, Nagy 6:3, 6:2.

A Fierul nyerte az állami vállalatok asztaltenisz kupáját

Diamantstein (Flacăra) az országos asztaltenisz kupájának győztese

KOLOZSVAR. — Az állami vállalatok és szövetkezetek kupájáért folyó asztalteniszversenyek egyéni számban szerda este játszották le a Magánalkalmazottak Szakszervezetének nagytermében. A verseny meglepetéssel végződött, mert Paneth, a Clujul játékos, aki a verseny esélyese volt, az elődöntőben vereséget szenvedett Magyarától és végeredményben a negyedik helyre szorult. Eredmények:

Férfi egyes: 1. Diamantstein (Flacăra), 2. Magyar (Fierul), 3.

HELLMER (Unirea) 4. Paneth (Cluj). Döntő: Diamantstein—Magyar 3:1. Férfi egyes II. osztály: 1. Brautigan (Fierul), 2. Páll (Vitadulci), 3. Nagy (Victoria), 4. Kovács (Comcar). Brautigan a döntőben 3:1-re verte Pállt.

Női egyes: 1. Florin Eva (Comcar), 2. Chioran (Prima Ardeleana), 3. Papp Eva (Victoria), 4. Bálintné (COC).

Pontversenyben: 1. Fierul 27 pont, 2. Clujul 11 pont, 3. Flacăra 10 pont, 4. Vitadulci 9 pont.

Szeptember 15-én délután 5 órakor az A-csoportban Vegyes Szakszervezet—AS Szamosfalva Dermata-pályán Sütő (Pazsniczki és Olariu) Dermata II.—Dohánygyár a stadionban Armeanu (Doroga és Ciurcu). Victoria—Élelmiszek a városi kispályán dr. Dávid (Jószai és Sütő).

Szeptember 16-án délután 5 órakor a B-csoportban KESE II.—Minerul a városi kispályán Győri (Varga és dr. Stern). Hadsereg (Szászsfenes)—Süketné mák az egyetemi stadionban Vizireanu (Dancea és Nagy Béla). AS Kisbács—RATA Kisbácsban Reiter Jenő.

A szeptember 11-i kettős őszi kupamérkőzésre a városi sporttelepre a következő határjelzőket küldték ki: fél 3 órakor Hadsereg—Sodronyvári, György Géza és Veres György. Negyed 5 órakor CFR—Sportul Muncitoresc Moldován Viktor és Orosz Gábor.

A férfipárosban a Caralulis—Viziru-pár játék nélkül, a Brendusa—Cobzuc-pár a magyar Tornya—Csik-pár legyőzésével jutott tovább.

Női egyes: Hidassiné (magyar)—Eva Stanescu (RNK) 6:3, 1:6, 6:3. Az elődöntőbe Jedrzejowska (lengyel), Hidassiné (magyar), Miskova (cseh) és Ernőháziné (magyar) jutottak.

A férfipárosban a Caralulis—Viziru-pár játék nélkül, a Brendusa—Cobzuc-pár a magyar Tornya—Csik-pár legyőzésével jutott tovább.

Női páros I. osztály: Barabássy, Dombora—Major, Pucser 6:1, 9:7.

Vegyes páros I. osztály: Schmidt, Benedek—Gerok, Chivaru 6:1, 7:5. Badin, Todorovski—Stancescu, Andreescu 6:1, 6:2. Viziru. Barabássy—Pusztay, Pusztayné 6:3, 2:6, 6:4. Viziru, Barabássy—Badin, Todorovski 6:4, 6:1.

Vegyes páros II. osztály: Benedek, Löwinger—Popescu, Grunia 6:1, 6:3.

Ujabb rendelkezés az alkalmazottak előleg tartozásainak törlesztéséről

Országunk dolgozói nagy megelégedéssel értesültek a minisztertanács rendeletéről, amelynek értelmében elegendték a dolgozók bizonyos előleg tartozásait.

A pénzügyminisztérium szeptember 7-én, szerdán közzétett rendelet az ország összes vállalatának és intézményének az előleg tartozások törlesztésének végrehajtásáról kapcsolatosan.

A minisztertanács rendelet — mint ismeretes — törölte azokat az előleg tartozásokat, amelyeket az alkalmazottak valamely elhunyt családtagjuk temetési költségeinek fejében vettek fel. A pénzügyminisztérium közzétett rendelet szerint a minisztertanács rendelete azokra az elhunyt családtagokra vonatkozik, akiket a fizetéses alkalmazottak elhaltak. Ezek szerint tehát, nemcsak házastársra, vagy a gyermekekre vonatkozik a rendelet, hanem a szülőkre, vagy rokonokra, akiknek eltartásáról az alkalmazott gondoskodott.

A tüzkárosultságra felvett előlegeket csak abban az esetben engedik el, ha az alkalmazott hitelt érdemlő módon bebiztosítja, hogy a felvett előleg a legszükségesebb házi ingóságok beszerzésére fordított.

Az ellopott értékek pótlására felvett előlegeket csak abban az esetben engedik el, ha az alkalmazott...

mazott a lopást annakidején bejelentette a miliciánál.

Elegendik azokat az előlegeket, amelyeket az alkalmazott a maga vagy valamelyik családtag orvosi kezelésének, vagy születési költségeinek kifizetésére vett fel. Ugyancsak elegendik az olyan adósságokat, amelyeknek összegeit az alkalmazott könyvvásárlásra, vagy tandíj befizetésére fizette ki. Az ilyen előleg akkor is elegendik, ha a felvett összeget valamely családtag ilyen természetű díjazásainak fedezésére fordította. A minisztertanács rendelete azokra a tisztviselőkre is vonatkozik, akiket az államgépezet egyszerűsítése és egyszerűsítés folytán állásukból elbocsátottak.

A pénzügyminisztérium közzétett rendelete felsorolja azokat az előleg tartozásokat, amelyeket a vállalatok és intézmények nem törölhetnek.

Ezek szerint, nem töröl az olyan előleg tartozásokat, amelyeket az alkalmazottak esedékes fizetésükre, szabadságra utazásuk előtt az utazás költségeire, anyagbevásárlásra és más hasonló célra vettek fel.

Nem engedik el a pénzbizáltságból származó tartozásokat, továbbá az olyan összegeket sem, amelyekkel helytelen ügyvezetésből származó hiányok fedezésére terheltek meg...

az alkalmazott fizetését, ezenkívül a lakás vagy butorjavításra és butor beszerzésére folyósított előlegeket, a vállalat-ékezdéjénél fennálló tartozásokat és az alkalmazott különböző pénzeszközaitól a vállalatot, vagy intézményt illető pénzeszközöket.

A pénzügyminisztérium közzétette a továbbiakban kimondja, hogy nem engedik el a nyugdíjasok semmilyen előleg tartozását abban az esetben, ha az előleg a nyugdíj jogosultság megállapítása után vette fel. A nyugdíjaztatás előtt felvett összegeket és előleg tartozásokat elegendik.

Nem engedik el továbbá a segélypénztáraknál, vagy hasonló intézményeknél fennálló adósságokat, még abban az esetben sem, ha a pénztárak a vállalatok tulajdonában vannak.

A pénzügyminisztérium közzétett rendelete utolsó szakasza nagy könnyítést jelent az alkalmazottaknak, mert feljogosítja a vállalatokat, hogy az alkalmazottak el nem engedett előleg részleteinek visszafizetését bármilyen későbbi időpontra tegyék, ha az alkalmazott igazolja, hogy fontosabb fizetési kötelezettségei vannak és kötelezi magát arra, hogy a következő részletekkel együtt az elmaradt előleg részleteket is kifizényli.

A marosújvári szódagyár dolgozói

kemény munkával őrzik a nagybányát „Phönix”-től elnyert versenyzslót

MAROSÚJVÁR. — (Külvilági munkatársunktól.) — A belpórt a marosújvári szódagyár munkájában az iparügyi minisztérium versenyzslóját fogadja. Szépen bekeretezve, üveg alatt őrzik a kitüntetést elismerésnek ezt a látható jelképét az üzem dolgozói.

A nagybányai Phönix-től hoztuk el — simgatja meg tekintetével a zászló vezetés selymát Nagy Sándor, a hegesztő-műhely vezetője, miközben a gyár területére vezet minket.

Már a műhelyek felé járunk, de kitérünk gondolata újra visszatér a zászlóhoz.

„A ZASZLÓT MEG KELL TARTANUNK” — Reméljük, hogy jó darabig nálunk marad. Ugyesen be is kereteztük és mindennap, amikor munkába járunk az övé az első tekintetünk. Munka közben is arra gondolunk, hogy a zászlót meg kell tartanunk.

A marosújvári szóda- és vegyi-gyár dolgozóinak szocialista munkaversenye az ország összes kémiai gyára közül az első helyre emelte fel az üzem.

— Most a „Valea Calugeresca”-üzemmel vagyunk versenyben.

A munkatervet állandóan túlhaladják. Anyagmegtakarításban 15 százalékkal többet értek el, mint az előző hónapban. A porázda gyártásában 46 százalékkal haladtak túl az előirányzott mennyiséget.

— Engi István géplakatost most tüntették ki a Munkaéremmel.

— Nálunk a legfontosabb munkák egyik a géplakatosokra hárul — ismerjük meg az üzem életét — mert a gépek tökéletes rendben tartása biztosítja csak száz százalékosan az üzem termelését. Hatalmas műhelyekben itt-ott látható csak egy-egy munkás. A gépek maguktól dolgoznak. Az embernek csak ellenőriznie kell a gyártás folyamatát.

Lelkesedéstől kifényesedő szemekkel avatnak bele terveikbe.

Nagymennyiségű meszt használ fel az üzem. A múltban a szállítási nehézségek és zavarok sokszor alig voltak áthidalhatók. Most saját mérsékelt kemencék építésével igyekeznek ezeket megszüntetni. Néhány hét és üzembe helyezik az új mérsékelt kemencéket, amelyek gázfűtéssel működnek és így az üzem nagymértékben függetleníti magát a vasúti szállítástól.

OLCSÓBB LESZ A GYARTÁS — Olcsóbbá teszi ez a gyártást is, mert a gázzal égetett mesz olcsóbb — sorakozik fel még egy érv az épülő kemencék mellett.

Rövid sétán után az üzem területéről visszatérünk a bejáratához. Üvegkirakatban ismerkedünk meg itt a gyárban előállított termékekkel.

— Keresőső, szódabikarbóna, szódaport, marosújvári mosópor — a marosújvári szódagyár dolgozói felkészültek a külvilági versenyzsló megfogadására.

— Ez itt üveggyűj. Folyékony üveg, utóépítésnél és vegyi munkához használják fel.

Az üzem egyre nagyobb és egyre tökéletesebb. Az Állami Terv gondoskodik továbbfejlesztéséről. Tízmilliósi építkezések folyik az üzem területén. Új öntött kazánok sora épül, ami a szódafőzésnél emeli lényegesen a termelést.

— Ha elkészülnek az új „kolonék” — mondja Krausz Lajos a terviroda vezetője — szódatermelésünket 50—60 százalékkal tudjuk emelni és erre az ország iparának nagy szüksége van, mert jelenleg bármennyit is állítunk elő, az mind kevé.

Néhány szóval a nehézségeire is kitérünk. Jelentősebb zökkenőről szó sincs — emelik ki kísérőink, majd egy kicsit tévovázva elgondolkoznak.

— Talán azt lehetne megemlíteni nehézségnek — szánják el magukat kíváncsátva mégis a szóra — hogy sokszor igen fontos helyről emelik ki szakembereinket a termelésből és nehéz ezekben a pótlása. Igaz, hogy a munka más fontos helyekre állítják őket, de mégis. Némi nehézséget okoz.

— Egyik esztendőnként most vitték el szövetkezeti ellenőrök és bizony néhány napig álltak az esztendőpadok, mert nem tudtuk másik szakembert behelyettesíteni.

— Tulajdonképpen — ismerik el végül maguk is — ez a tény, hogy túllétek emelnek ki magasabb és fontosabb helyekre megfelelő személyeket, büszkeséggel tölthetné el minket, hogy a mi elvárásainkat éremszúrják erre, de mégis, mi valahogy egy kicsit elfogadtuk vagyunk a mi üzemünkkel, a mi munkahelyünkkel szemben.

AKIK ELNYERTÉK A VERSENYZASZLÓT — Búcsúzunk az üzemtől és búcsúpillantást vetünk a diadalmasan őrzött versenyzslóra is. Most látjuk meg, hogy a zászlóval szemben, díszes üvegkeretben hosszú névsor fehérik.

— Ezeknek az elvtársaknak a munkájára járult hozzá ahhoz, hogy elhozhattuk a versenyzslót. Ők voltak a szocialista munkaverseny motorjai és ők a biztosítói annak mindannyiunkkal együtt, hogy a zászlónk megtartásáért lankadatlannal küzdünk fogunk.

Crăitor, Gligor, Székely, Attila, Vajda, János, Nagy Sándor, Olaru, Constantin, Gál, Karolina, Krausz Lajos — ragadjuk ki néhány nevet a hosszú névsorból, mely ott ragyog a vörös keretben.

Az üzemek dolgozóinak szocialista munkaversenye, fáradhatatlan szívós akarata viszi előbbre az egész ország és mindannyiunk boldogulásának ügyét.

szeptember 9-i számában megjelent „Gheorghe Ion munkás öt emberéletet mentett meg” című cikkében:

A Duna vize, mintán 65 kilométeres útszakaszon az ország déli szegélyét nyaldossa, hullámaival becsúszkál a krassómezei Drenkova kikötőjének fával megrakott uszályai hátába. Naponta sokezer külföldi faanyag veszi innén az irányt az ipari központok felé. Különböző teherbíróképességű uszályok birkóznak meg a Duna vizével és usznak az ellen Újvidova és Bázias felé, vagy lanyhán uszkálnak lefelé a Kézán szorcsanak.

Sok fát raknak uszályokra az idele folyamán Drenkova kikötőjébe és nagy hátrányt hajtottak a látkésél, akik kitermeltek az erdőket. Könyörtelenül kivágtak a Drenkovát köröskörül őrző erdőket.

Az államosítás véget vetett a tőkés roblógazdálkodásnak. A drenkovi vállalkozás nem dolgozik már a kikötőmunkások polgárok használatra növelésére, a környékbeli erdőket pedig az IPGIL észszerűen termeli ki. A gyárban, az erdőben és mindenütt a munkások tüzetában vannak annak, hogy most már az ország és saját jólétük érdekében termeljenek.

A kisvona éppen a 16 kilométeres lejtőn haladt lefelé. Hűs idő volt és a mozdony a Camantoi völgyben a gyár felé vitt le 5 vagon, egyenként 5 tonna fát. A vasúti sínak nedvesek voltak, a vonat pedig lefelé haladt, hogy elkerüljön egy esetleges szerencsétlenséget.

Kézzel a vonat elindulás után, a pályán elszakadt egy 5 tonna fával megrakott vagon. Az elindult vagon hamar utólrélette volna a vonatszerelvényt és összelejtette volna ezzel. A vonatszerelvény kitérésre elkerülte a kitérésnek kitért. Veszélyben volt Filip Stefan mozdonyvezető, Mora Ioan fűtő, Preda Eugen és Puia Marin fékezők élete. Ugyancsak veszélyben volt Vica Ion rakodó munkás is, aki az elszakadt vagonon volt. A szerencsétlenség kerekbeestében a vonatszerelvény és az elszakadt vagon tökéremet volna, mert a vasútvonal szakadék mentén haladt.

Gheorghe Ion munkás a vagon elszakadásakor éppen a közelben tartózkodott. Látna a történetet, pillanatok alatt lelki szemei előtt képzelte el a veszély következményeit, azt a veszélyt, amely őt elváltásra tette volna és a nagybányai rakomány elpusztulását is jelentette volna. Anélkül, hogy egyetlen percet is hátrahagyott volna a mentés utáni pillanatok, és elkerült megragadnia annak a kitérés, hogy elugrott a vagonra és meghúzta a féket; ameddig csak lehetett. A lejtő nagy volt, a sínak pedig nedvesek, úgyhogy a fékezés eredménytelen maradt. A vagon kétségbeesztő sebességgel tovább rohant a lejtőn. A szembejövő vonatszerelvény már egészen közel volt.

Tudatában a veszélynek, Gheorghe Ion munkás, fát vett a vagonról és a kerek alá tette, számolva azáltal, hogy esetleg a vagon felfordul, de ezzel megmenti a vonatszerelvényt. Nem törődött saját életével, amikor a szembejövő vonaton több emberéletéről volt szó. Többesüri kíséret után, miután már több fát eltört a kerek alá, a vagon sebessége csökkent és a szembejövő vonatszerelvény előtt 20—50 méterre megállt.

Nagy volt az öröme Gheorghe Ion munkásnak, hogy megmentette elvtársainak életét és a közösgyont. Gyönyörű tette annak a lángoló hazafiságnak a gyümölcse, amelyben nap mint nap a Párt neveli a dolgozókat. Beesüljük meg a munkát, beesüljük meg az életet, gondoskodjunk a nép javairól. Erré tanít a Párt — jejezi be cikkét a Scanteia.

A zsilvölgyi bányászok normadöntéssel ünnepelték a „szovjet bányásznapot”

LUPÉNY — Augusztus 29-ének, a szovjet bányászok napjának tiszteletére a szovjet bányászok újabb konkrét munkavállalásokat tettek.

A zsilvölgyi bányászok követették a szovjet bányászok példáját és a bányásznap tiszteletére jelentős normadöntéssel érték el. Számadandék 6 bányatelepén: Lupényban, Valóban, Antinóban, Petrozsényben, Petrillán és Lónyán a bányászok zsáfolásig tett termelésben ünnepelték a bányásznapot.

A szovjet bányásznap jelentőségét ismertető előadás után felolvasták a zsilvölgyi élmezőny bányászok a szovjet bányászokhoz írt üdvözlőt.

A lupényi bányában Poboreni N. Munka Érdemrenddel tüntetett bányász, Gheorghe G. I. ven csoportjával 150 százalékkal emeltek fel a bányásznapot. Lupényban és társai 80 százalékkal, Hala Vitor 79 százalékkal, G. I. ven János 63 százalékkal. Lakatos Zsigmond pedig 60 százalékkal...

multa felül a normát. Sok más csoport hasonló eredményeket ért el. Lónyán a Madkaremmel kitüntetett Sotiescu Ion ifjú bányász csoportjával 153 százalékkal szárnyalták túl a normát. C. Ma Toller csoportja 91 százalékkal, Dacia Voltal pedig 61 százalékkal termelt többet a normánál. Az antinói bányában Balin Eöter műsári brigádját 325 százalékos hatalmas normadöntéssel győzték le. Andrik Lajos, Munka Érdemrenddel kitüntetett bányász csoportja 250 százalékkal adott többet a normánál. Rajtuk kívül sok más helyen is bányászcsoporthoz is hasonló eredményeket értek el. Petrillán, E. A. János — aki szintén a Munka Érdemrendjéttel van tüntetve — csoportjával 150 százalékkal teljesített. Lupényban 70 százalékos 100 százalékos 100 százalékos, E. A. János 70 százalékkal, míg E. H. György 43 százalékkal, normafeletlenül teljesített. Ünnepelte a bányásznapot, Andrács Károly

Versenyben folyik a munka az alsófehérmegyei szérükön

A dolgozó földművesek éberségén megtörik minden szabotázs kísérlet

GYULAFEHÉRVÁR. — (Küldött munkatársunktól.) — A toronyóra fél nyolcat üt. A város utcáin még lehúzott redőnyvel pihennek az üzletek, de a megyei ideiglenes bizottság székházában már teljes erővel folyik a munka.

— Az elvtársak már reggel hat órákor kiindultak a terepen — jelenti a mezőgazdasági alosztály vezetője **Banciu Traian**, megyei titkárunk.

— Szükség is van erre — állapítja az meg és az íróasztaláról egy papírdarabot felvéve olvassa: több helyen a cséplőgépek még reggel nyolc órákor sem kezdték meg a munkát, de már délután öt órákor leálltak.

— Versenyben vagyunk — jelenti ki a megyei ideiglenes bizottság titkára — és a cséplőgépeknek a kora reggeli óráktól

a késő estebe nyúlóan működni kell. Voltak egyes helyeken zökkenők, de már ki is küszöböltük ezzel a fokozott ellenőrzéssel.

Banciu Traian, a megyei bizottság titkára jó szakember a cséplésben. Mezőgazdasági gépész volt és így a szérún lezajló munka minden apró részletét ismeri. Nem is nagyon akadt olyan ravasz nagygazda a megyében, akinek jól kiagyalt turpisságát azonnal ne vette volna észre.

— Nem véletlen az, hogy a fehérvári járás a kivett mennyiségben felül dolgozik és az egész megyében már jóval túl vagyunk a munka felén. Az első a fehérvári járás, utána az alvinciek, majd a tövisiek jönnek. Leghátul van a vizaknai járás.

Helyes önbírdolat

— Történt egy kisebb hiba — ismeri el az önkritika hangján —, ami hátráltatta munkánkat és ez az volt, hogy a mezőgazdasági alosztályunk technikusai nem oktatták ki elég részletesen a falusi mezőgazdasági megbízottakat a jó asztagsinálásra. A mi vidékünkön nem volt szokás eddig a szérún való cséplés és a falukban nem tudták, hogyan kell jól befedni az asztagokat, hogy az esőben be ne ázsanak. Így az esőzésben átnevedesedtek egyes asztagok. Előbb meg kellett szárogatni a kéréket és csak azután lehetett csépelni. Nem voltak mindenhol kinevezve az asztagbiztosok és a szérúk beállításánál sem tartották be mindenhol az előírásokat.

Apró hibák ezek, de mégis elegendők ahhoz, hogy befolyásolják a munka menetét és meglassítsák azt.

— A jövőre azonban nem fogunk megismétlődni — jelenti határozottan a megyei titkár — lesz gondunk rá, hogy minden-hová megfelelő szakértelemmel rendelkező emberek kerüljenek.

ÉBEREK A DOLGOZÓK

Szabotázs akció az egész munkamenet alatt nem volt. A munka mindenhol jó ütemben és jó hangulatban folyik. A beszolgáltatást az emberek nem érzik tehernek és szívesen adják el búzájukat az államnak. Ahol a falusi dolgozók osztályvállalásai megkísérelték, hogy hátráltassák a munkát, vagy elvonják

Salcan jó néhány mázsával akarta megkárosítani a dolgozók államát.

„JOB, MINT REMELTÜK“

— Milyen a termés?

— A megyénk területén sokkal jobb lett — kapjuk meg kérdésünkre a feleletet —, mint remeltük. Eppen ezért több búzát tudunk beszolgáltatni. Már eddig is a reánk kivett mennyiséget lényegesen túlszárnyaltuk. Nyugodtan monchatjuk, hogy átlagban jó közepes termésünk van.

— Megyénk versenyben áll Tordamegyével — fejezi be tájékoztatásunkat az alsófehérmegyei cséplési munkálatok menetéről **Banciu Traian** megyei titkár — és ennek a versenynek sok jó gyakorlati hasznát vettük. Allandóan látogatjuk versenytársunk, Tordamegye területét, ők szintén a mi területünk és tapasztalatainkat, a felfedezett hibákat egymással azonnal feldolgozzuk, hogy mielőbb megszüntessük a nehézségeket.

A verseny egészséges szelleme, a tapasztalatok és vélemények kicserélése, a RMP megyei és helyi szervezeteinek irányító segítsége, amellyel a cséplési munkáknál mindenütt találkozunk — lehetővé teszi, hogy a fehérváriak, de a tordaiak is a munkában a legjobb eredményt ériék el.

(t. — k. —)

búzájukat a beszolgáltatás előtt — ott a falusi dolgozók ébersége még a helyszínen lehetlenné tette próbálkozásukat.

— Obregea községben Salcan Ioan nagygazda megkísérelte, hogy néhány zsák kieséltetett búzáját úgy csempéssze rá szekere, hogy az ne kerüljön a mérlegre. Nem számított arra, hogy a közelben tartózkodó RDNSz aktivista, **Babatiu Domnica** figyelemmel kíséri mesterkedéseit. Az öntudatos és éber falusi asszony erélyes fellépésére a zsákok mégis csak a mérlegre kerültek és kiderült, hogy

Önkéntes munkával szállították ki Ketesdre a szövetkezeli árut

KETESD. — (Levelezőnkől.) Jelentem, hogy Ketesd község összes lovas fogatát önkéntes munkával szállították ki Kolozsvárról a szövetkezeti számára megrendelt gazdasági gépeket. Két darab búzavetőgépet, 2 kukoricavetőgépet, 2 Zak-ekét, 2 váltóékét, 2 darab szecskavágót, 2 darab kukoricakapáló gépet, egy repavágót és 2 permetező gépet hoztak ki. Az önkéntes munka a szövetkezet pénzkészletét gyarapította azáltal, hogy nem kellett pénzt kiadni a szállításra.

A szekérkaraván megérkezésekor a dolgozó földművesek összegyűltek a szövetkezet előtt és nagy örömmel fogadták a gépeket. Különösen a vetőgépeknek örültek, mert ezekkel sok vetőmagot lehet megkiszárazni.

Máté János.

73 százalékban végezték el Kolozs megyében a tarlóhántást

KOLOZSVAR. — A legújabb jelentések alapján közöljük, hogy Kolozs megye területén eddig 96 százalékban végezték el az aratást. A cséplést, búzából 41, rozsból 57, árpából 38 és zabból 10 százalékban végezték el. Összesen 286 szérún csépelnek.

Szeptember 7-ig a learatott tarlóföldeknek 73 százalékát szántották fel.

A szarvaszói állami gazdaság a fejlődés útján

Növelik a marhaállományt, korszerű méhésztelepet építenek

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) Szarvaszó Máramaros-szigettől 6 kilométerre fekszik. Gépkocsival percek alatt tesszük meg az utat. Jobb oldalon a Tisza kanyarog, balfelé a Szalaván hegy-lánca húzódik. Az állami gazdaság irodahelyiség-épületét virág-ágyak és gyümölcsfák övezik.

Az igazgató kint van a gazdaságban, valamelyik távolabbi ponton. Az igazgató készségesen megmutat és megmagyaráz mindent. Először a tehenészetet nézzük meg. Az állatorvos, **Bujdosó László** dr. éppen tuberkulózis elleni próbaoltásokat ad a teheneknek. A tüdőbajra hajlamos állatokat kezelni fogják.

— 172 albouai tehenünk van — tájékoztat az igazgató —, ezt a számot 350-re növeljük. Száz tehenet a sárközi állami gazdaságnak adunk majd át, a többi mi tartjuk meg. Most két újabb istállót építünk Szigeten, kettőt pedig a felsővisői gazdaságban.

— Célunk az, — folytatja —, hogy felszaporítsuk a fajállatot

számát és fajállattal járassuk el a falvakat.

Faiskolája is van a gazdaságnak. Tizenhárom hektár kiterjedésű telek, 4 hektáron két éves facsemeték vannak: alma, körte és szilva. Ezek már kész oltványok. Kilenc hektáron 1949-es ültetvény van, oltásuk most folyik. Az elmúlt évben 67 ezer darab csemetét szemezték, ebben az évben 90 ezer darabot.

ÖNKÉNTES MUNKA

A gazdaság dolgozóit — száz ember — önkéntes munkával végezteti el a csemeték oltását. Az önkéntes munkára kivonuló dolgozókat délután 4 órákor ünnepi ebédet kapnak, este pedig kulturelőadással fejezik be a munkanapot. Este a Magyar Népi Szövetség veresmarti kultúrcsoportja szerepel az előadáson.

Az aratást augusztus 27-én befejezték a gazdaságban. Három cséplőgép dolgozik a szérükön.

Méhészete is van a gazdaságnak. Kilencven család volt, ezt a mennyiséget most 100 családra szaporították fel. Eddig 525 kilo mézet pergettek ki, amit a gazdaság dolgozóit között osztanak szét. Ősszel a völgyben korszerű méhészetet építenek. A mostani hegyoldalon van s hátránya az, hogy a hazatérő méhek nehezen repülnek fel a domboldalon.

Sertéseket is hizlalnak a gazdaságban. 268 darab hizlalásra alkalmas sertést vásároltak. Az első napokban 1 kilo kukoricadarát és fiatal kaszált lóherét adnak a sertéseknek, hogy gyomrukat kitágítsák. Hat nap után növelik az adagot és nagymennyiségű zsirkepző takarmányt adnak a hizlalásra befogott állatoknak. Három hónap alatt kihizlalják a sertéseket, s a Comcar állami vállalatnak adják át őket. Ellenértékképpen korszerű gazdasági eszközöket kapnak.

A korszerű eszközökkel tovább fokozzák a gazdaság termelését, fejlesztik a gazdaságot.

Atzberger Mária

A verespataki bányászok túlteljesítették a Tervet

VERESPATÁK. — Augusztus 23-án nagy ünnepséget rendeztek Verespatakon. A bányászok a nap tiszteletére túlhaladták a termelési tervet, az aranytermelést 101.76, az ezüsttermelést 120 százalékban teljesítették. A versenyben 14 bányász tűnt ki, közöttük **Botár Ferenc**, **Cioara Dumitru** és **Gagy István** 98, **Cioara Nicolae** és **Visa János** 85, **Székely József** 80, **Berindei György** pedig 78 százalékkal haladták túl a termelést. Valamennyien magas jutalmat kaptak. További 150 dolgozó 1000—800 lej pénzjutalomban részesült, mert túlhaladta a normát. A bányászok megjutalmazása ünnepélyesen történt s Augusztus 23 megünneplésére rendezett gazdag műsoru nap keretében folyt le Verespatakon.

Kornya Valéria.

A terményfelesleg begyűjtése érdekében eredményes munkát fejtenek ki a tordamegyei asszonyok

TORDA. — (Tudósítónktól.) A RDNSz tordamegyei szervezetének tagjai eredményes tevékenységet fejtenek ki a megye társadalmi, gazdasági és kulturális életének minden vonatkozásában. A havasi vidékek nagy távolságban fekvő, szétszórt házaiból iskolabárázó gyermekek részére létesített 10 internátus gondozása és ellátása a RDNSz tagjainak feladatai közé tartozik.

A városi és vidéki 34 orvosi rendelő tisztántartása, a megyei 48 tejközpontban a tejkiosztás elvégzése, a 22 diétikus konyha és 11 iskolai étkező körüli teendők ellátása is a nők feladata. A RDNSz tagjai örömmel és lelkesedéssel végzik el ezeket a munkálatokat.

Az egészségügyi színvonal emelésére alakult egészségügyi kirendeltségek mellett 113 RDNSz egészségügyi csoport működik. Ezekben a munkálatokban a RDNSz-szervezet 2337 tagja 14.038 órai önkéntes munkát végzett augusztus hónapban.

Politikai és ideológiai színvonaluk fokozására 192 olvasókört szerveztek a nők, ezekben napilapokon kívül brosúrákat és különböző ismeretterjesztő folyóiratokat olvasnak.

A nyári mezőgazdasági munkálatok: az aratás, cséplés és beszolgáltatás körüli teendők végzésében eredményesen működtek közre a RDNSz tagjai. Megyeszerte marokszedő munkacsoportokat szerveztek, ezek egymással versenyezve összeszedték az elhullatott kalászatokat. Több ezer kilo gabonát mondtak meg így a megsemmisüléstől.

A RDNSz tagjai a Román Munkáspárt irányításával tovább végzik eredményes munkájukat. N.M.

Hogyan leckéztette meg a Zsdánovnapraforgó a tulokos szatmármegyei gazdákat?

A Népköztársaságunk számára a Szovjetunióból érkezett értékes Zsdánov napraforgóvetőmagból Szatmár megye 5600 hektárra valót kapott. A kiosztás annak rendje és módja szerint megtörtént. Minden igényjogosult boldogan vitte haza a napraforgóvetőmagot, amely az eddigi termésnek többszörösét ígérte. Otthon azonban gondolkodni kezdtek és igen sokan közülük arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a kiosztott vetőmag arra a területre, amire vetniük kell — kevés. Ők ugyanis még mindig a régi magasztörzsű, rosszultermő hazai napraforgóból számolták és azt hitték, hogy a szatmár, aki a vetőmagot kiosztotta közöttük, spórolt annak mennyiségével. Mit csinál az a gazda, aki nem hallgat a hozzáértők jótanácsára? Hogy az általa feltételezett hibát elkerülje, maga követi el a hibát. Így történt Szatmár megyében is.

A Zsdánov-vetőmaghoz a saját selejtes fajtákból olyan mennyiségeket kevertek — igen sokan — a jó szatmármegyei „mintagazdák” közül, amennyi az ő ítéletük szerint elegendő volt a bevetendő területre. Nem került sor a termés bevizsgálására, hogy belássák súlyos tévedésüket. A Zsdánov vetőmag minden szemé kikelt, az első időjárást pompásan meghálálta, hatalmas virágokat hozott. A selejtes magvak rosszabbul keltek, törzsük hatalmasan megnyúlt, virágaik matnyák lettek. Valóságos iskolapéldáját nyújtott

annak, hogy mennyivel kevesebbet érnek, mint a Szovjetunióban kitenyésztett nemes napraforgó fajta. Ez még a baj kisebbik része. A nagyobb az, hogy a magasra nőtt selejtes fajták virággóra rámeleg a nagyvirágú Zsdánov-napraforgóra is, annak termését értéktelenné teszi, mert nem a tiszta szovjetmag nemes tulajdonságát örökíti az idei termésben, hanem a két fajtaból létre jött korcsot eredményez.

Nagy volt az ijedelm, de hamarosan arra is rájöttek, hogy hogyan lehet a hibát kiküszörölni. Szorgalmasan cserkésztettek napraforgótáblájukon a magukat olyan nagyon okosnak tartó szatmári „mintagazdák” és minden egyes lövet kihúztak, ami saját selejtes vetőmagjukból nőtt ki. Mi tagadás, nemesal-hogy nem büszkék gyomláló tevékenységükre, hanem alaposan szégyenkeznek is miatta. Erre is meg van az okuk. A megyei gabonabeszolgáltatási bizottság felfigyelt a vegyes fajtájú szatmármegyei napraforgótáblákra és felhívására a néptanács gazdasági bizottsága szigorúan ellenőrizte, hogy a selejtes napraforgóból egyetlen tö se maradjon a tisztafajú Zsdánov-táblákban.

A Zsdánov napraforgó leckéjét ezek után alaposan megtanulták Szatmár megye napraforgótermelő „mintagazdái”.

N. G.

Felülvizsgálják az összes gépkocsikat és motorkerékpárokat

KOLOZSVAR. — A belügy-minisztérium működő Milícia Vezérigazgatósága rendelkezést tett közzé, amelynek értelmében a RNK területén lévő motorkerékpár tulajdonosok 1949 szeptember 20-tól kezdődőleg, lakóhelyük szerint illetékes megyei Miliciánál kötelesek felülvizsgálatra jelentkezni.

A gépkocsivezetők a felülvizsgálatra kötelesek magukkal vinni a következő okmányokat:

- Gépkocsivezetői igazolványt,
- Büntetlenségi bizonyítványt (Cazier Judiciar), 3. vérelemzési lapot,
4. üdijének röntgenfelvételét és 2 db. 3x4 centiméteres fényképet. Az 1949 július 1-e előtti kiállított büntetlenségi bizonyítványok érvénytelenek, tehát az érvényesítésük után kiállított büntetlenségi bizonyítványt kell a felülvizsgálathoz előkészíteni.
- A vérelemzést és a tüdőről készült röntgenfelvételt az egészségügyi minisztérium által megállapított egészségügyi laboratóriumok végzik. A felülvizsgálási bizottság előtt való jelentkezés rendjét, valamint azokat az

egészségügyi laboratóriumokat, amelyeket az előírt vizsgálatot és röntgenátvitelét végzők, a megyei Milícia parancsnokságok a sajtóban és falragaszokban közlik a gépkocsivezetőkkel.

A felülvizsgálatra való jelentkezés kötelezettsége alól mentesek az idegen állampolgárok, akik nemzeti közeli gépkocsivezetői igazolvánnyal rendelkeznek.

Mindazok, akik bármilyen címen személygépkocsival, tehergépkocsival, motorkerékpárral, stb. rendelkeznek, 1949 szeptember 20-tól kezdődőleg kötelesek annál a megyei Milícia parancsnokságnál felülvizsgálatra jelentkezni, amelynek forgalmi osztálya járműveiket nyilvántartja. A felülvizsgálási bizottság előtt való jelentkezés rendjét a megyei Milícia parancsnokságok a sajtóban és falragaszokon idejében közlik. A gépkocsik felülvizsgálásánál be kell mutatni a forgalmi engedélyt és a városi díjak befizetését igazoló nyugtát.

A gépkocsik a Milícia Vezérigazgatóságának rendelete értelmében csak abban az esetben

közlekedhetnek, ha eleget tesznek a következő feltételeknek:

- Két rendszerű, egymástól független fékberendezéssel rendelkező, azoknak a gépkocsiknak a kivételével, amelyeknek felépítésük folytán csak egy fékberendezésük van. A fékberendezés kifizetése után kell működnie. Abban az esetben, ha a tehergépkocsi egyénél több fékberendezést a vontató gépkocsiba kell elhelyezni.
- A motorban keletkező gázok és egyéb termékek alkalmas berendezésben keresztül távoznak a gépkocsiból.
- A gépkocsinak hangtompító berendezéssel kell rendelkeznie, amely felfogja a motor zaját és amely berendezést menetközben a gépkocsivezető nem kapcsolhatja ki.
- A Milícia Vezérigazgatóságának rendelete még számos olyan védelmi és biztonsági berendezést ír elő, amelyek nélkül a gépkocsik közúton nem közlekedhetnek. Ugyanilyen berendezéseket ír elő a motorkerékpárok részére is.

ISKOLAI HIREK

A tejipari műszaki középiskola (Kolozsvár, Augustus utca 22 szám) igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy szeptember 6-tól 13-ig a tanulók az I. évfolyamára beiratkozhatnak mindazok a magyarak, akik más iskolákban felvételi vizsgát tettek.

Felvételekre jelentkezhetnek: 1. a 7. elemi osztályt végzett tanulók, 2. a második gimnáziumok végzett tanulói, 3. az elméleti gimnáziumok III. osztályát végzett tanulók.

A felvételhez szükséges korhatár 14-16. év. A 16. életéven felül csak az ideiglenes bizottság tanügyi ügyosztályának engedélyével lehet beiratkozni.

A felvételi iránti kéréshez csatolni kell a következő okmányokat: 1. születési anyakönyvi kivonat, 2. állampolgársági bizonyítvány, 3. iskolai bizonyítványt, 4. vagyoni állapot. A bizonyítás alkalmozhatni a felvételi vizsgán, a havi illetmény összegét, 5. A júliusban vagy szeptemberben sikerrel letett felvételi vizsgáról szóló bizonyítványt.

Az iskola a tejfeldolgozó ipar részére technikai kádereket készít elő. Az iskolának csak fiúk részére van bennlakása.

A Milícia forgalmi osztályának nyilvántartásában nem szereplő katonai gépkocsikat nem kell bemutatni a felülvizsgáló bizottság előtt.

Azok a gépkocsivezetők, vagy motorkerékpár tulajdonosok, akik a Milícia által megjelölt időben nem jelentkeznek a felülvizsgáló bizottság előtt, elvesztik gépkocsi, illetve motorkerékpár vezetői jogosultságukat. Azok a gépkocsi, vagy motorkerékpár tulajdonosok, akik az előírt határidőben elmulasztják a jelentkezést, a 296/1949. számu rendelettel, a 296/1949. számu rendeletben 1-3 hónapra szüneteltetik a jogosultságukat.

10 ezer lejig terjedő és 10 ezer lejig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

Azt, aki a Milícia forgalmi osztályának nyilvántartásába bevezetett bármilyen járművet közlekedésre alkalmatlaná tesz, ugyancsak a fenti rendelettervény értelmében, 1 hónaptól 6 hónapig terjedő börtönnel és 10 ezer lejig terjedő pénzbüntetéssel büntetjük.

Azok, akik a felülvizsgáló bizottság előtt való jelentkezés alkalmával hamis okmányokat mutatnak be, vagy valótlan adatokat szolgáltatnak, súlyos bűntetésben részesülnek.

ADÁS-VÉTEL

JÓKIVITELÜ diótornéros kombinált szoba eladó. Kádár-utca 10, asztalosnál. Tkv (SI)

PERZSASZÖNYEG és pihepaplan eladó. Unió-utca 26, 11-től 5-ig. 6741

SZALMAZSÁKBAVALÓ szalma állandóan kapható. Krizbai-utca 7. 6652

CSIKÓ-BUNDA jókarban, 41-es új férficipő, iróasztal, szekrények eladók. Délután háromtól ötig.

HASZNÁLT baltancsókát, csizmákat vesznek. Szántó-utca 29. 6751

ELADÓ cserép oszlopkályha, plúsdvány, zongoraszék, zománcozott fűrdőkád. Traian 5. 6756

JÓKARBAN LEVŐ stepelt, kombinált gyermekocsi eladó. Horea-ut 5., II. emelet 21. 6757

ELUTAZÁSÉRT olcsón eladó hálószoba, festett kombinált szekrény, kandalló. Terhes Gyula-utca 17. 6760

KERESEK jókarban kombinált szobát. Cím a kiadóban. 6762

ROZSASZINŰ háló eladó. Megtekintés Horea-ut 18 alatt. Göczeknál, I. emelet. 6753

ETHERIKUS olajat és esszenciát minden mennyiségben veszünk, üres hordókat is. „Feleacu” cukorkagyár, Kolozsvár, Deceajevszki-utca 12. Telefon: 14-78. Tkv.

GYERMEKÁGYAT, csak jó állapotban keressék. Vulcan-utca 7, földszint. Tkv.

KERESÜNK megvételre iróasztalt, „Fierul” Álami Vasúzet. Molotov-utca 21. Tkv.

PORSZIVÓGÉP (Siemens Schwerkert), ponyva 7x3,5 desztilláló készülék eladó. Fellagvári-ut 2. 6765

ELADÓ sötétszürke új férfiruha. Szondi-utca 20. 6770

OMEGA zsebbóra eladó. Unió-utca 12, földszint 16. 6771

JÓKIVITELÜ, modern dió teleháló és egy kombinátszekrény sürgősen eladó. Dézsma-utca 2, asztalosnál. 6769

NGATLAN-LAKÁS

HATLANGÁRD felett 3 hold szántóföld, közelben beköltözhető lakással, villák, családi házak, beköltözhető üzletes ház eladók. Mezey-ügynökség, Dózsa-utca 16. 6704/b

ELCSERELNEM kisudvaros házamat nagyobb udvarossal. Szántó-utca 23. 6751/a

CERELNÉK belvárosi egy szoba, konyha, előszobás lakást, két szoba komfortossal. Címeket „Pista” jellegre a kiadóba. 6755

MEGVÉTELRE keressék beköltözhető 1 vagy 2 szoba, komfortos házat. Címeket a kiadóba. 6758

ELCSERELNEM belvárosi szoba, konyha lakásom hasonlóval Aradon vagy Nagybányán. Címeket „Arad” jellegre a kiadóba. 6759

VEZSEK sürgősen 2 szobás komfortos családi házat. Horea, Horea 17. 6763

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cím a kiadóban és jelíges hirdetésnek 20 lej pótdíj fizetendő.

KERESEK közös konyhámba házaspárt, vagy egyedül nőt. Ruhák javítását vállaljuk. Masiniilor 11. 6768

PERFEKT magyar gyors- és gépirónó sokéves gyakorlattal állást keres. Címeket „Gyorsíró” jellegre a kiadóhivatalkba kér. 6761

KÜLÖNFÉLÉK MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszorúk kiköcsönzése, „Dáhlia”, Horea-ut 35. Tkv.

MENYASSZONYI koszorúk, fátlyak, ruhák kiköcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-utca 22. Tkv.

EGYEDÜLÁLLÓ, független nőt keresek segítőtársnak, könnyű iparhoz. Megélhetés biztosított. Cím a kiadóban. 6744

GYŰMÖLCSSZEDÉST vállalkozók részben. Cím a kiadóban.

SZOMBAT este Jóka-utca-ban elveszett főtálcámpó.

Becsületes megtaláló jutalmát kap a „Somesul” Szabadságtéri cukorkaüzletében. Gr. 186

SZILVAIZFÖZŐ részűs kölcsön kapható, 4-es Wertheim-kassza eladó. Kómálalja 4. 6765a.

RPR Judecătoria Populară Urbană Cluj — Dosar Nr. 3526—1949.

CITATIE Dna Nădăsan Iuliana, născută Halász domiciliată în loc necunoscut, este citat la ceașta zina de 6. Octombrie 1949, ora 8 dimineata, in calitate de părătă, in procesul de divort.

In caz de neprezentare judecata se va face in lipsă. (LS)

Judecător, (ss) Dr. Decuseară Grefier, (ss) Indescifrabil.

RPR Tribunalul Cluj Secția Civilă Comercială Dos. Nr. 2425—1949.

CITATIE Dna Szabó Elisabeta, născută Benkő, domiciliată necunoscut, este chemată în ziua de 19 Septembrie 1949, ora 8, la Tribunalul Cluj, Secția Civilă, in camera No. 147, in calitate de părătă, in cauza de divort.

In caz de neprezentare procesul se va judeca in lipsă. (LS)

Presedinte: (ss) Dr. Gh. Butură. Prim-Grefier: (ss) St. Gall.

RPR Parchetul Tribunalului Cluj Dos. Nr. Pr. 17—32485—1949.

PUBLICATIE D-na Szilágyi Ana, născută Biszák, domiciliată în Cluj Str. Barieri No. 1—3 cu petiția inregistrată la acest Parchet sub Nr. Pr. 17—32485—1949 a cerut acestui Parchet indeplinirea formelor legale pentru reconstituirea actului de nastere a fiului ei cu numele de Ludovic, arătând că sa născut la data de 25 Iulie 1932 in comuna Mănești jud. Rădăuți.

Noi, Procurorul-Sef, al Parchetului Tribunalului Cluj. In conformitate cu art. 3 din D.L. No. 4062 din 1940, invităm persoanele si autoritățile cari detin actul sau oricare inscrisuri privitoare la actual a cărei reconstituire se cere să lo depună de indală la Parchetul Tribunalului Cluj, camera 131.

Procuror-Sef: (ss) C. Stegăroiu. (LS.)

Grefier: (ss) Florian P. 6767

RPR Tribunalul judetului Satu-Mare Dosar Nr. 3020—1949.

Extras după dispozitivul sentintei civile Nr. 672 din 25 August 1949 Tribunalul

pentru motivele arătate in corpul sentintei. In numele legii Hotăreste:

Admite cererea făcută de Jeger Simon din Satu Mare, cu petitiunea inregistrată la Nr. 3020 din 6 August 1949 si in consecință:

Constată că sotia sa Jeger Ana, născută Weinberger, a decedat în ziua de 9 Mai, 1949, in lagărul de internare dola Auschwitz.

Ordonă inregistrarea decedului susemneitei in registrul civil civil pentru morți al Sfatului Popular al Municipiului Satu Mare după ce se vor fi adus la indplinire dispozițiunile art. 32 din legea actelor de stare civilă.

Cu drept de apel. Data și citită in sedinta publica azi. 25 August 1949.

Presedinte, (ss) Dr. Anton G. Păsen. Asesorii populari: (ss) Polyak Vasile și Pop Grigore. Grefier, (ss) I. Al. Chirpac.

NYILTÉR

E rovat alatt közlőkért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Különváltan élő feleségemért: Farkas Annáért (Kolozsvár, Szappan-utca 20) semmiféle felelősséget nem vállalok.

WAGNER JÓZSEF CFR

Elveszett okmányok PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvántartják:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mână oricui s'ar afla:

- DEZSI Margareta, Cluj, Str. Achim Andreas Nr. 30, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. din anul 1948, eliberat de Miliția Cluj, precum și Permis de intrare in uzină, eliberat de Uzinele „Herbák János” din Cluj. 6743
- POPA Simion, Cluj, Str. Jókai Nr. 11, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 28.536—1947, eliberat de Miliția Cluj.
- CURCO Ilie, Pitești, Str. Serban Vodă Nr. 112, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 2600—1946, eliberat de Miliția Pitești.
- ELEKES Margareta, ELEKES Éva, ELEKES Ioan și ELEKES Ileana, Cluj, Str. Codru Drăgușan Nr. 17, Dovađa de minor, eliberat de Miliția Cluj.

Közlemény

Comcar állami kereskedelmi vállalat ez uton hozza az érdekeltek tudomására, hogy a Kereskedelmi és Élelmiszeri Minisztérium rendeletére, élelmiszeri szakiskolát állit fel a kolozsvári kirendeltség mellett. Az iskola szakmai szempontból 3 alosztályra tagozódik: 1. mészáros, 2. hentes, 3. feles és melléktermékek, alosztályként 50—50 tanuló részére.

A jelentkezők a következő feltételeknek kell, hogy megfeleljenek:

- 14 évesnél nem fiatalabb és 16 évesnél nem idősebb 1949 szeptember 1-én. Amennyiben elegendő jelentkező nem lenne, elfogadnak 13 és fél, illetve 17 éveseket is.
- legkevesebb 7 elemű végzetek, elégtelen jelentkezés esetén 4 elemű végzetek is.

Írásbeli vizsgát kell tenni: román nyelvből, számből, számantól.

román nyelv, számant, számant, számant.

román alkotmány, román történelemből. A 4 elemű végzetek csak az elvégzett tananyagból fognak vizsgálni.

A vizgára jelentkezők a következő okmányokat kell, hogy benyújtsák:

- születési bizonyítvány, tanulmányi bizonyítvány, állampolgársági bizonyítvány, a szülőik fizetését igazoló okmányok,
- a szülőik ingó és ingatlan vagyonát igazoló iratok.

A felvételi vizsgára legkésőbb 14-ig lehet jelentkezni a Comcar kolozsvári kirendeltségénél, Március 6. utca 1 szám, II. em. Személyzeti Osztály, ahol a szükséges felvilágosításokat fognak szolgáltatni.

A vizsga dímentes. Azok a tanulmányok, amelyek a vizsgán átmentek és a követelményeknek megfelelnek, tanulmányokat a vállalat költségén fognak elvégezni és a vállalat ottthonában helyezik el őket.

A tanfolyamot román nyelven tartják.